

Rikkalik saak Halika õunatalu aedades

Halika õunatalu kogemusi jagas aianduskooli õpilastele Kalmer Kasvand. Bakterpõletiku ohu tõttu nägime rikkalikku saaki vaid eemalt. (Tiit Koha foto)

Räpina kodusaedades on tänavu vähe õunu. Suurt kahju teevad siin saagile kevadeti puudel tegutsevad pisikesed putukad, õielõikajad. Pealegi kalduvad omapead kasvavad lõikamata õunapuud üle-aastasele viljakandvusele.

Ümbruskonna suurima õunatootja, Halika õunatalu aedades on aga puud tänavugi saagirikkad ja õunad ilusad. Veendusime selles, kui külastasime Räpina aianduskooli kaugõppijatega septembri alguses nende aeda. Võimalik, et koristatakse kõigi aegade rekordsaaki. Seda tagab läbimõeldud ja ettenägelik agrotehnika.

Kevadtalvise lõikusega eemaldatakse viljade raskusega allakaardunud oksad. Neid asendavad tugeva lõikuse järel arenenud uued aastakasvud, milliseid ei kärbita. Nii kujunevad pikad viljuvad oksad, mis alla kaardudes ei murdu ja millelt saab enamiku saagist koguda redelitele ronimata. Pideva lõikamisega noorendatud puudel on vähem kahjustajaid. Piisab vaid vähestest pritsimistest õielõikaja, õunamähkuri ja seenhaiguste vastu.

Halika talu lõikusviis on lihtne ja sobiks koduaednikelgi kasutusele võtta. Alustamiseks on vaja eemaldada tüvest terava nurga all välja kasvavad püstised oksad. Hea kui nurk tüve ja oksa vahel oleks suurem kui 60°. Lõige tehakse tüve lähedalt, vältides kõige väiksematki tüügast. **Eriti oluline on loobuda viimase aasta juurdekasvude kärpimisest**, mida koduaedades väga teha armastatakse. Eemaldada tuleb allarippuvad viljakandnud oksad, millelt ilusaid õunu ei saa.

Kirjeldatud viisil on pildil olevaid õunapuid aastaid lõigatud Räpina-Kahkva tee ääres asuvas, praegu Halika õunatalu hallatavas endises aianduskooli aias. Tugevakasvulistest õunapuudest kujundati lõikamisega endistest palju väiksemad. Püstised võrsed ladvas kannavad vilja paari aasta pärast. Õite paremaks viljastumiseks on ridade otsmisteks puudeks istutatud sobivad tolmuandjad.

Õunatalu juhtimise võttis Kalmerilt sellest aastast üle perepoeg Lauri Kasvand.

Jaan Kivistik

06.09.2012